

med personlige Angreb, at den kun kan forklares som Udslag af personlig Hævnfølelse.

Forvrængning af mine Udtalelser, hvortil bliver knyttet Betegnelsen: „Vrøvl“ — men vel at mærke rettet mod mig — og smagfulde Udtryk, som „længe opsparet Galde“, samt uvedkommende Fortællinger fra Profs. eget Pavedomme som Redaktør af „Samfundet“ — skal jeg ikke opholde mig ved men lidt for stærkt bliver det dog, naar der efter en længere Række urigtige Paastande falder Udtalelser som følgende: i hvert Fald i Tilfælde som jeg (han) kan kontrollere, tager hun det ikke alt for nøje med Sandheden.

Selvfølgelig ønskede jeg lidt nærmere Underretning og henvendte mig i den Anledning til et af hans Blade: „Sørø Amtstidende“ med Berigtigelse og Forespørgsel.

Men hvad svarer vel Redaktøren: „han ser sig ikke i Stand til at optage et saa voldsomt og personligt Angreb paa en fast Medarbejder“ (!).

Er det ikke ganske mærkeligt, at Redaktøren slet ikke finder det hverken „voldsomt“ eller „personligt“ at en „fast“ Medarbejder frakender en navngiven kvindelig Journalist noget nær baade Hæder og Ære, men at han bliver saa velregnet blød om Hjertet lige saa snart hun beder den „faste“ Medarbejder forklare sig lidt tydeligere, hvori hendes Forsyndelse skal bestaa?

Man vover til Nød Tankeeksperimentet: det skulde være Kvinder, der indtog den privilegerede Stilling: „faste“ Medarbejdere.

For anden og tredje Gang henvendte jeg mig til samme Blad og bad alene om Forklaring — det har ikke været mig muligt at faa optage saa meget som et Spørgsmaal om, hvad M. J.s Sigtelse gaar ud paa.

Saa kom jeg en Dag til at beklage mig for den velkendte og agtede Korrespondent Hr. S. Kjeldskov. Han svarede mig: „Med Hensyn til Hr. M. J. har jeg gjort lignende Erfaringer som De, men jeg kan dog ikke tro rettere end at Henvendelser til de Blade, han skriver til, i Reglen vil bære Frugt i en Berigtigelse“.

Det var Lys i Mørket.
Det var dog en rettænkende Pressemand, der fandt den af Hr. M. J. udviste Adfærd, lidt vel grov. Og maaske det kun var et eneste Blad, — tit al Uheld netop det, jeg havde henvendt mig til — der satte den „faste“ Medarbejder over alt andet?

Jeg fulgte Anvisningen. Sendte en Redegørelse ud til de moderate Blade, hvori jeg Punkt for Punkt, til Dels med skriftlige og offentlige Erklæringer fra rette Vedkommende paaviste Uholdbarheden af alle M. J.s Paastande, hvorfor jeg bad om en Berigtigelse. Og hvad blev saa Resultatet?

Ja 5 hæderlige Blade skal nævnes: „Møens Folketidende“ — „Lolland-Falsters Folketidende“ — „Folkebladet Svendborg“ og „Randers Dagblad“ var paa Forhaand i Stand til at vurdere M. J.s „Personligheder“ og lod dem derfor gaa i Papirkurven og Bornholms Dagblad har bragt en lille spagfærdig Berigtigelse. Af den øvrige moderate Presse har ikke et eneste Blad fundet Anledning til at give en Berigtigelse!

Her staar en kvindelig Journalist fremstillet i en Række Blade, som en uvederhæftig Person, der ikke tager det altfor nøje med Sandheden — og saa er det hende ikke muligt at faa oplyst, hvori hendes Forsyndelse bestaar.

Bladene — disse Blades — „faste“ Medarbejdere har frit Slag. En „fast“ Medarbejder d. v. s. en mandlig Medarbejder staar specielt under Redaktionens Beskyttelse.

Hvad har det at sige, om der gøres Uret mod en saadan Ubetydelighed, som en kvindelig Journalist!

Det er faktisk det Standpunkt, disse Blade indtager.

Det skal være de „lige Vilkaar“ som netop disse Blade har Frejdighed nok til at paastaa, gælder for Kvinder som Mænd.

Jo „Udviklingen“ er i rigtig god Gænge. Kvinderne i Særdeleshed er i Stand til at paaskønne den.

Og det gør de ogsaa.

Annette Jensen,

Charlotte Sannom

kontra

Annie Beasant.*)

—o—

En af Ch. Sannoms Trosfæller, afdøde Pastor Vilh. Bech, fortalte en Gang ved et Møde en lille morsom Historie om en Mand, som i meget stærke Ord udtalte sig imod Bibelen: „Det er en Bog, som er fuld af Modsigelser, Vrøvl og umoralske Fortællinger. Og hvis den saa endda var morsom! Men nej, det er den kedeligste af alle Bøger osv. osv.“

Da Mandens heftige Talestrøm efterhaanden sagtnede lidt, fandt en af de tilstedeværende paa at spørge den vældige Modstander af Bibelen: „Sig mig, min gode Mand, har De nogensinde læst Bibelen?“ — „Nej“, blev det forbavsende Svar, „det kunde ikke falde mig ind at spilde min Tid med at læse saadan en Bog; men jeg har da hørt nok om den.“

I Anledning af Ch. Sannoms heftige Angreb paa Annie Beasant i Kv. og Samf. Nr. 17, kan jeg ikke tilbageholde det Spørgsmaal: Har De, Frøken Sannom, rigtig sat dem ind i og forstaaet den Sag, De udtaler Dem om med saa megen Foragt; thi om De har det, bliver Deres Foragt vanskelig at forstaa?

— Den Sag, der er Tale om, er jo et Menneskes Udvikling, og man skal kende et Menneskes Livsgang meget nøje for fuldt ud at forstaa og retfærdigt at bedømme dets Udvikling.

Jeg sværger ikke til Annie Beasants Fane, men jeg kender lidt til hendes Livsgang og Udvikling, og jeg skammer mig ikke ved at tilstaa, at jeg hører, med til hendes Beundrere. Hun er ikke alene, som Ch. S. meget rigtigt formoder, i Besiddelse af stor Veltalenhed, men hele hendes Personlighed er præget af en dyb Alvor og af en fin Sjælfuldhed, som ikke kan andet end vække Interesse og Sympathi, og at sætte Ordene „Overfladiskhed“ og „Pjankethed“ i Forbindelse med hendes Navn, ja det er — nu maa Ch. S. undskylde mig — overfladisk og pjanket.

Hvorpaa Ch. S. bygger følgende Udtalelse, forstaar jeg ikke, men jeg vilde gerne vide det: „... ellers kunde hun næppe skifte Standpunkt og Overbevisning med en saa forbavsende Lethed og Hurtighed, som hun Gang efter Gang har gjort det.“

Jeg ved intet om, at Annie Beasant har skiftet Standpunkt og Overbevisning

*) Paa Grund af Fraværelse har jeg først for nylig læst Ch. Sannoms Artikel „Mrs. Annie Beasant“, derfor fremkommer nedenstaaende Indlæg desværre saa sent.
H. B.

med „forbavsende Lethed;“ men jeg ved noget om, at hun er et Menneske, der har kæmpet sig frem Tomme for Tomme igennem Tvivl og Mørke og Sjæleangster; at hun drevet af en alvorlig og aldrig sløvet Længsel efter Sandheden ikke har kunnet slaa sig til Ro i de færdige Systemer og de mere eller mindre vilkaarligt konstruerede Dogmebygninger; at hun har erkendt Personlighedens Ret til at udvikle sig efter dens egne Love.

— Man kan kun ønske, at der fandtes mere af Annie Beasants levende Sandhedstrang, thi vi vilde da faa færre stivnede og dogmefaste Vi-alenevide-Folk og færre færdige og dømmende Medmennesker. — Ganske vist vilde det saa heller ikke blive noget Særsyn at se Mennesker forandre Overbevisning og skifte Standpunkt; det vilde gaa lidt ud over det faste og færdige og afgrænsede paa det aandelige Livs Omraade; men vi vilde til Gengæld faa mere aandelig Selvstændighed, mere personlig Sandhed og flere ejendommeligt udviklede Personligheder.

Helene Berg.

Plantefarvning.

—o—

Med stor Interesse har jeg læst, hvad H. Th. har skrevet herom i Kv. og Samf.; men for at kunne anvende det skulde man gerne have lidt nøjere Oplysning: foreligger en saadan trykt?

Med det samme vil jeg til de Plantefarver, H. Th. nævner, endnu føje een: man faar en smuk og absolut ægte, brun Farve ved at koge de grønne Skaller, der sidder udenom Valnødder; men de skal bruges, mens de er grønne; er de først bleven sorte, har de tabt Kraften.

Ch. Sannom.

Vi kan anbefale „Norsk Farvebog“ af Kristiane Frisak som indeholdende en Mængde fortræffelige Anvisninger i nævnte Retning.

Red.

Fra Ind- og Udland.

Hanne Adlers Fællesskole for Dreng og Piger har udsendt et Program, hvoraf det fremgaar, at Skolen har 146 Elever, af hvilke 78 er Piger og 68 Dreng. 11. Klasse udføres alt Arbejde paa Skolen; de to følgende Klasser har lidt Hjemmearbejde, mens dog de fleste Lektier læses paa Skolen. Først de ældre Elever har dagligt Hjemmearbejde. Ogsaa Skolens Læreplan, særlig dens Anskuelseunderservisning, er ordnet paa en Maade, der viser en ualmindelig Hensyntagen til den tidlige Barnealders ejendommelige Natur.

Rosenvængets „praktiske Kursus“ begynder den 1. November og varer til den 1. Maj. hvorefter følger 3 Maaneders Uddannelse i Børne- og Sygepleje; der er skaffet Adgang til forskellige Institutioner, hvor Barnets Pleje og Behandling praktisk kan læres, og hvor de unge Piger kan lære de første Regler for Sygepleje, uden at de dog paa nogen Maade skal kunne betragtes som udlærte Sygeplejersker.

Det „praktiske Kursus“ har til Hensigt at skaffe Mødre en bedre Hjælp til deres Børn, end de tidligere har haft, og maaske hjælpe en eller anden vordende ung Moder til lettere at forstaa sit Barn — baade dets aandelige og dets legemlige Krav — og til at lede dets Opdragelse med forstaaende Kærlighed og agtpaaagivende Omhu.

Nr. 8 af „Tidsskrift for Sygepleje“ indeholder Columbia Universitetet i New York. E. Fiedler: Forbindsstoffer. — Standsinteresser. — Louise Nimb: Kogebog. m. m.

Hvide Baands Mødet i Stockholm var over al Forventning vellykket. Der holdtes en Del forskellige Foredrag, deriblandt et af Frk. Maria Sandström om, hvad vi kan gøre for at højne Sædeligheden i vore, Samfund. Talerinden tog Ordet for 1) Ophævelse af den reglementerede Prostitution, 2) Modarbejdelsen af den dobbelte Moral for Mand og Kvinde, 3) en omhyggeligere Opdragelse i sædelig Henseende, 4) Fjernelse af de berusende Drikke fra Selskabslivet, 5) Modarbejdelse af Luksus og 6) af usædelig Literatur.

Efter en Frokostpavse samledes man igen og Frk. Sannom indledede en Forhandling om Drankerasyl for Kvinder og Maaden, hvorpaa de bør ledes. Hovedpunkterne i dette Foredrag var, at der trænges til saadanne Asyl, at de bør være under kvindelig Ledelse, at Patienterne bør undergives baade en legemlig og en aandelig Behandling. I den legemlige maa Hovedvægten lægges paa fuldstændig Fjernelse af al Spiritus og forøvrigt en sund Levemaade med legemligt Arbejde efter enhver Kræfter, saavidt mulig i fri Luft. Den aandelige Behandling bør have Kristendommen som sit fæste Grundlag, men forøvrigt søge ogsaa at vække andre Interesser.

I Diskussionen fremhævede først Fru Espenak, at Opholdet paa et saadant Asyl maa være mindst et Aar, da et kortere Ophold ikke yder nogen Garanti for Helbredelse, særlig ikke hos de saakaldte Kvartalsdrankere. Dernæst omtalte hun det af Lady Henry Somerset oprettede Drankerasyl for Kvinder, Duxhurst i England, hvor der er en Afdeling for fine Damer og en anden for „Kvinder af Folket“, og Fru E. mente ikke det kunde gaa an at blande de forskellige Samfundsklasser sammen.

Indlederinden holdt imidlertid paa, at der ikke burde gøres Forskel, at Arbejdet vel burde lempes efter Patientens Kræfter og Evner, men ikke efter hendes Formueforhold, og en saadan Adskillelse, som maaske kan være nødvendig i England og Amerika med den uhyre Forskel imellem rige og fattige, kan ikke være det i vore nordiske Lande med deres enklere Fordold. Vore rige Damer ere ikke saa overdrevent forvante, og vore Almuekvinder ikke ukundige og raa. De har alle faaet en god Skoleundervisning og er alle vant til at læse, om det saa ikke er andet end Aviser, og der er mangen en Vaskerkone, der er mere intelligent end mangen en Grosserfrue. Desuden har vi en stor Mellemlasse, som hverken kan kaldes fattig eller rig, og hvor skulde den anbringes? Diskussionen drejede sig forøvrigt om, hvorvidt man skulde kræve, at Patienterne kom frivillig, eller om det kunde gaa an at optage dem mod deres Villie. Ogsaa herom var Meningerne delte.

Det sidste Forhandlingsemne var Afholdsarbejdet blandt Børn, som indlededes af Fru Ignate Carlsen og Fru Alli Trygg Hellenius, som med sit sædvanlige henrivende Liv talte om dette sit Yndlingsemne. Der var heller ikke delte Meninger blandt Forsamlingen om, at dette for Tiden er den allervigtigste Del af Afholdsarbejdet.

Man har nu virkelig i Stockholm faaet samlet de forskellige Udvalg og Komiteer, der under Paavirkning af de livlige Forhandlinger i Rigsdagen pludselig dannedes i Foraaret, til en Forening, der vil virke for, „at svenske Kvinder maa faa politisk Stemmeret“. Man forlanger denne under samme Betingelser som Mændenes, men vil dog ogsaa modtage en delvis Gennemførelse af dette Forlangende, som et Middel til Opnaaelsen af det hele. Mænd er udelukkede af Foreningen. Til Formand har man valgt den for sin Virksomhed for Fredssagen vel kendte Fru Emilia Broomé.

Af Fredrika-Bremer - Förbundets Aarsberetning fremgaar det, at denne Forening udfolder en virkelig imponerende Virksomhed. Der arbejdes af mange indflydelsesrige Mennesker i en Mængde Udvalg og med store Midler. Som en ny Arbejdsmaade har man sidste Aar i Lighed, med hvad der gøres i

Pludselig, som opfyldte af den samme Tanke, ser begge til de øverste Hylder, hvor de Pakker ligger, som aldrig lukkes op. De store Varebeholdninger — Papirspakkerne! For hende har han ingen Forretningshemmeligheder. De har siddet oppe sammen Nætter igennem og lavet disse Pakker. Hun har fundet paa det, hun har ogsaa skrevet Svar paa de værste Breve, saadanne Breve, som han lige nu har faaet tre af. Hun har meget mere Mod end han.

Hun husker netop nu paa, hvordan hun om Natten, naar Fingrene var altfor trætte og hovne af den store Saks, tog sig en lille Rast og spejdede forsigtig i alle Kroge, gjorde Jagt paa Papirstumperne, for Pigens Skyld. Man maa jo være paa sin Post. Bare hun selv turde gøre Arbejdet og undvære Tjenestepigen! Men det gaar ikke an for Naboerne; det skader Krediten. Man er jo omgivet af Fjender, og hvem der ikke er Fjende er dog lagttagér. Men dette Paafund løb forresten godt af.

Den unge Kone blinker ikke ved at se op til de øverste Hylder. Hun

har endogsaa Mod til at pege paa dem og hviske: „Tager sig virkelig hel flot ud. Fylder saa dejligt. Og koster ingen Penge, som alt det andet gør.“ Manden hænger med Hovedet.

„Bare ikke lade sig forbløffe! Gaa nu op og faa dig en Bid Mad, Gustav, saa bliver jeg her imens.“ Og da han tøver: „Jo vist saa, Gustav! Du kan dog ikke hekse Kunder frem ved at titte ud ad Døren. Gaa op, det staar alt paa Bordet.“

Endelig gaar han med et Suk. Men i Døren vender han sig hurtig om, „Er Børnene i Seng?“ „Nej du, de leger endnu udenfor, de har lavet en Glidebane, ved du.“ Han ryster paa Hovedet: „I den skarpe Østenvind? Kald dem hellere ind, Martha, Klokken gaar til syv.“

Men hendes runde, barnlige Ansigt bliver alvorligt: „Aa, Gustav lad dem have endnu en halv Time. Jeg tænker som saa: Gud ske Lov, at de endnu er Børn og ikke ved af noget. Jeg har hørt dem ordentlig juble; for lidt siden lød det helt op til mig! Saa tænkte jeg: Aa Gud ske Lov, at I

endnu er Børn, er det ikke sandt, min Ven?“

Han nikker: „Ja ja da. En halv Time. Sælg nu ikke altfor meget, medens jeg er borte — sælg ikke hele Butiken ud, hører du,“ tilføjer han med et ynkeligt Forsøg paa at spøge.

Hustruen sætter sig og læner sig tilbage. Foreløbig kan man jo tage sig det en Smule mageligt.

Alt er saa stille, at hun igen tydelig kan høre Børnene. Nu synger de, det vil sige nogle af dem; hendes Olga og Else er ikke derimellem.

„Jeg blander Vin og jeg bygger Mjød, min Datter ligger paa Baaren død.“

Det er dog underligt, hvor de kan finde paa at synges saadan noget. Og deres Kammerater bemærker [dertil] „Baarendød, hvad er det, du?“ „Der er slet ikke noget, der hedder baarendød; men der er noget, der hedder skindød, det ved jeg, siger Olga. Moderen smiler: „Din lille kloge Høne, du ved altid saa meget.“ „Skindød, det har jeg ogsaa en Gang været,“ bemærker nu Else i en belærende Tone. Hvert Ord høres

saa tydelig inde i den stille Butik. „Her kan man ordentlig sidde og more sig over Børnene,“ nikker Moderen. Aa, nu kommer Olga igen: „Og min Mo'er har været skindød.“ — „Hvad for noget, du!“ raaber en anden. Olga bliver ivrigere. „Det er vist og sandt, er det, hun havde saadan voldsom Tandpine om Natten, og saa gik jeg hen til Sengen, og følte paa hende, og saa var hun næsten ganske kold — bare en lille bitte Smule varm endnu.“ „Hvad for noget, du?“ raabes der igen. Moderen morer sig ordentlig ved at høre paa dem: „Saadan Børnesnak!“

Nu er Else der igen. „Men ved I hvad, min Fa'er har været helt, rigtig død! Da havde han otte og fyrretyve Graders Feber.“ „Hvad for noget, otte og fyrre — sikken en Bunkel!“

„Æh, tro det bare ikke, de Tøse er altid saa vigtige,“ raaber en Drengestemme.

Moderen rynker Panden; det maa være den hæslige Dreng, Fuhrhopp juniors — Fuhrhopp, som et Par Huse derfra har ganske den samme